

KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

(2018. DECEMBER – 2019. JANUÁR)

2018. DECEMBER

ELISMERÉSEK

* Az Ungvári Járási Tanács képviselőtestülete az Ung-vidék díszpolgára címet adományozta **Hidi Endre** keramikusnak, Ukrajna érdemes művészenek.

* December 15-én a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében vette át a Magyar Örökség-díjat **Matl Péter** munkácsi szobrászművész.

* Ungváron a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban a Kárpátaljai Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága hagyományos téli tárlatán átnyújtották a Révész Imre-díjakat. Idén ezt a kitüntetést **Szalipszki Endre**, Magyarország nyugalmazott beregszászi főkonzulja és **Óri Mihály** festőművész, grafikus kapta. Az Erfán Ferenc tervei alapján készült bronzplaketteket **Buhajla József**, Magyarország ungvári külképviseletének főkonzulja, **Mester András**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség gazdasági-önkormányzati titkára és **Kulin Ágnes**, a RIT elnöke adták át a kitüntetetteknek.

* **Dr. Czitrovsky Aladár**, az ungvári egyetem egykori végzőse, Budapesten élő fizikus, az MTA doktora az Ukrán Nemzeti Akadémia tiszteletbeli tagja lett.

* A Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács (KMAT) 2018. évi díjazottjai a tudományos kutatómunkában elért kiemelkedő eredményekért, illetve tudományszervezői munkásságukért: a humán tudományok képviselői közül **Molnár D. Erzsébet** történész (II. RF KMF), **Gazdag Vilmos** nyelvész (II. RF KMF); a természettudósok között **Buckó István** vegyész (II. RF KMF), **Traski Viktor** fizikus (UNE), az élettudományok kategóriában **Sütő Mihály** (UNE) és **Debreceni Krisztián** kutatóorvos (UNE). A díjakat **Spenik Ottó** akadémikus, a KMAT elnöke adta át Beregszászon, a testület éves közgyűlésén.

* A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) beregszászi szervezete 2018-ban **id. Prófusz Józsefnek**, a Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálat megalapítójának posztumusz ítélte oda a Linner-díjat, amelyet özvegye, **Homoki Vera** vehetett át a laudáció felolvasása után. Id. Prófusz József tanári hivatásán túl a római katolikus egyház-

község kurátoraként méltó módon őrizte otthonában dr. Linner Bertalan személyes tárgyait.

FONTOSABB ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

* Linner-emlékszobát nyitottak a beregszászi Pásztor Ferenc Közösségi Házban.

* Ungvári építészek egy csoportja mintegy negyedszázaddal ezelőtt elhatározta, hogy létrehoz egy adatbázist, amely alapján a jövőben reprodukálhatóak lesznek Ungvár évek során elpusztult épületei. A kezdeményezés eredményeként Magyarország Ungvári Főkonzulátusa közreműködésével egy háromnyelvű (ukrán, magyar, angol) fényképalbum került kiadásra *Ungvár építészeti öröksége* címmel. A könyv bemutatójára Miskolc napján került sor.

* A Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban könyvbemutatóra került sor – a Glück Gábor kárpátaljai festőművész grafikáit bemutató ukrán / magyar / angol nyelvű kiadvány megjelentetését az ungvári magyar külképviselet közreműködésével Magyarország Kormánya támogatja.

* A Sztálinizmus Áldozatainak Kárpátaljai Emlékmúzeuma domborműves emléktáblájánál **Bródy András**

(Beregkövesd, 1895. 07. 02. – Ungvár, 1946. 12. 07.) ruszin politikusra, a Podkarpatska Rus első miniszterelnökére, az országgyűlés képviselőjére gyertyagyújtással emlékezett **dr. Dupka György** történész. Kárpátalja mártír politikusát 72 évvel ezelőtt ezen a napon végezték ki.

* Ungváron a megyei filharmónia nagytermében Márton István (1923–1996) zeneszerzőre emlékeztek születésének 95. évfordulója alkalmából.

* Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) tisztújító közgyűlése Beregszászon. A szervezet elnökévé újabb négy évre **dr. Zubáncics László** történést választották meg.

* Az 1968-as csehszlovákiai események 50. évfordulója alkalmából szervezett műhelykonferenciát a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) Történelem- és Társadalomtudományi Tanszéke és a Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont (LTTK).

* A Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium, sokéves hagyományát követve, idén is megrendezte a *Hit, remény, szeretet* vers- és prózamondó versenyt, amelyen a Beregszászi járás általános- és középiskolás tanulói, valamint felnőtt nevezők vehettek részt.

* Beregszászban a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház társulata bemutatta a *Tizenkét hónap* című meseelőadást (rendező: **Gyevi-Bíró Eszter**).

* A Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács (KMAT) megtartotta 2018. évi harmadik közgyűlését Beregszászon, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola főépületében. Az eseményt **Spenik Ottó**, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, az Ukrán Tudományos Akadémia tagja, a KMAT elnöke nyitotta meg. Ezt követően **Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora köszöntötte a jelenlévőket, majd **Kocsis Károly** akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke szólta a hallgatóságához. Beszédében hangsúlyozta, mennyire jó az ukrán–magyar tudósok közti kapcsolat. A közgyűlés utolsó részében a díjazottak röviden bemutatták munkásságukat. Végül a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont által szervezett *Látható kétnyelvűség* című kiállítás bemutatása következett, amit mindenki megtekinthetett a Rákóczi-főiskola Esztergom termében.

* A Rahói Magyar Házban a Római Katolikus Plébánia szervezésében lezajlott a VII. Rahói járási adventi-karácsonyi szavaló- és énekverseny.

* Megjelent a *Nagyszőlős-vidéki Hírek* hetilap utolsó száma. A szerkesztőség káderhiánnyal indokolja a lap megszűnését. 2019-től a *Beregi Hírlap* sem fog megjelenni.

* Ungváron, a Kobzár könyvesboltban – **Meskó János** történész mo-

derálásával – bemutatták **Dupka György** ukrán nyelven, **dr. Lengyel Sándor** fordításában megjelent monográfiáját (Юрій Дупко: *Застосування принципу колективної провини щодо угорців і німців Закарпаття. Виконання постанов воєнної ради 4-го Українського фронту у світлі донесень НКВС 1944–1946 рр.*), amely a Kárpáti Kiadó gondozásában, a GULÁG-GUPVI Emlékbizottság támogatásával láthatott napvilágot. A monográfia Dupka György doktori (PhD) értekezése alapján készült.

* *Jurij Skrobinec* (Huszt, 1928. 11. 28. – Ungvár, 2001. 03. 18.) műfordító, ukrán költő, irodalomtörténész emléktáblája előtt előbb magyarul, majd ukránul hangzott el a *Nemzeti dal*. Jurij Skrobinec munkássága jelentős részét a magyar költészet tolmácsolásának szentelte. Talán senki nem tett annyit irodalmunk ukrainai népszerűsítéséért, mint ő. Ezt értékelte Magyarország Ungvári Főkonzulátusa is, amikor – az alkotó születésének 90. évfordulója alkalmából – emléktáblával tisztelgett munkássága előtt, amelyet a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban helyeztek el.

* Az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási–Tudományos Intézete Magyar Filológiai Tanszékének kezdeményezésére felavatásra került a MOZAIK Kárpátaljai Írók és Költők Tanterme (irodalmi múzeuma). Az ál-

landó irodalmi kiállítást **dr. Spenik Sándor** intézményigazgató nyitotta meg. Megálmodója, létrehozója **dr. Zékány Krisztina** tanszékvezető, megvalósítását eredeti kiadványokkal, folyóiratokkal stb. nagyban elősegítette **Dupka György** író, költő, helytörténész, szerkesztő, kultúrpolitikus, az irodalmi múzeum első díszvendége, akivel **dr. Zékány Krisztina** folytatott nyilvános beszélgetést.

* Megnyílt a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának (RIT) hagyományos évösszegző téli tárlata Ungváron. A társaság éves tevékenységét **Kulin Ágnes** összegezte. A kiállításon 21 festő- és 4 szobrászművész alkotása-it tekinthette meg a közönség.

* Az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási–Tudományos Intézete Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszékének szervezésében, **dr. Zubánics László** történész, **Dr. Kiss Éva** történész professzor és **Buhajla József** ungvári főkonzul közreműködésével 2018. december 20-án a Bercsényi-könyvtárban ünnepélyes keretek között bemutatták **Magyar Árpád István** *Magyarok Kijevben – Fejezetek a magyar–ukrán kapcsolatok történetéből a IX. századtól napjainkig* című könyvét, amit magyar és ukrán nyelven adtak ki Kijevben, Magyarország Kijevi Nagykövetsége és a Modus Coloris Társadalmi Akadémia gondozásában.

2019. JANUÁR

ELISMERÉSEK

* A Kárpátaljai Megyei Tanács és a Megyei Állami Közigazgatási Hivatal Kárpátalja fejlesztéséért kitüntetéssel méltatta **Kótyuk István** nyelvész, műfordító, tankönyvíró, gyermekíró, nyugalmazott egyetemi és főiskolai oktató munkásságát. A kárpátaljai magyarság kiemelkedő személyiségének **Barta József**, a Kárpátaljai Megyei Tanács első al-elnöke adta át a kitüntetést január 11-én, a díjazott 85. születésnapján.

* A magyar kultúra napja alkalmából a Hagyományok Házában rendezett eseményen államtitkári elismerő oklevélben részesült **Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora január 22-én Budapesten.

* **Ivancsik Attila**, a 21TV Ungvár magyar szerkesztőségének munkatársa kapta idén a Szalézi Szent Ferenc-sajtóosztóndíjat. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elismerését **Veres András** győri megyés püspök, a testület elnöke adta át Budapesten.

* A magyar társadalmi és kulturális élet fejlesztése érdekében kifejtett eredményes tevékenysége elismeréseként a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága díszoklevelében részesült: **Meskö János** történész, **Ko-**

vács Sándor helytörténész, nyugalmazott pedagógus, **Kosztó Gyula** történész, levéltáros, a Clio Intézet munkatársa, **Dunda György** újságíró, **Csizmár Dianna** ungvári szervező-pedagógus, **Váradi Enikő** néptáncos, a Sodró népzenei együttes vezetője, **Héder János** ungvári református lelkész, a KRE főjegyzője, **Zselicki József** költő, nyugalmazott pedagógus. Az okleveleket **Moritz László** alelnök adta át Beregszászban.

* *KMMI-oklevélben* részesült: **Szabó Tibor**, az eszenyi Ritmus néptáncegyüttes művészeti vezetője, **Réti János** festőművész, könyv-illusztrátor, **Nagy Zoltán Mihály** József Attila-díjas író, **Pallagi Ágnes**, a Péterfalvai Községi Könyvtár vezetője, **Botlik József** történész, újságíró, egyetemi oktató.

* *Együtt Nívódíjat* kapott **Kovács Eleonóra** író, a KVIT tagja, a www.kvit.hu portál felelős szerkesztője.

FONTOSABB ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

* Petőfi Sándor születésének 196. évfordulója alkalmából ungvári emlékművés is megkoszorúzták. A megyeszékhelyen Magyarország Ungvári Főkonzulátusa és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége képviselői hajtottak fejet. A külképviselet nevében **Kuti**

László elsőbeosztott konzul és munkatársai helyezték el az emlékezés koszorúit. Az eseményen a MÉKK részéről jelen volt **Dupka György** elnök.

* A beregszásziak az esztendő első napjának délelőttjén az Arany Páva étterem előtt álló szobránál emlékeztek meg nagy költőnk, Petőfi Sándor születésnapjáról. A megjelenteket **Molnár D. István** főiskolai tanár, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászi Alapszervezetének elnöke köszöntötte.

* Badalóban is méltatták Petőfi Sándor születésnapját.

* 65 éves **Finta Éva** (Beregszász, 1954. január 1.) költő, író, drámaíró.

* 60 éves (**Eperjesi Penckófer János** (Nagyszőlős, 1959. január 2.) főiskolai tanár, irodalomtörténész, szerkesztő, költő, író.

* Gróf Wass Albert erdélyi magyar író és költő 111. születésnapjára emlékeztek a Karácsválvai Sztójka Sándor Görögkatolikus Líceum növendékei. Megkoszorúzták a líceum diákönkormányzata által 2015-ben állított Wass Albert emléktáblát.

* Magyar Házat avattak Nagydobronyban, Kárpátalja legnagyobb magyarlakta községében.

* 70 éves lett **dr. Botlik József** (Szőny, 1949. január 15.) történész, újságíró, egyetemi oktató. Kutatási területe a 20. századi magyar történelem és a határon túli magyarság története.

* 70 éve született *Keresztyén Balázs* (Nagybereg, 1949. január 15. – Nagyszőlős, 2007. november 9.) pedagógus, művelődéstörténész.

* 70 éves **Réti János** (Ilosva, 1949. január 18.) festő, grafikus, a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának (1990) alapító tagja, a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület és a Tiszaháti Munkácsy Mihály Alkotótábor (2007) alapító társelnöke.

* Az ukrán fővárosban a Kijevi Magyar Nagykövetség szervezésében a magyar népi kultúra bemutatása céljából táncházat szerveztek. A hagyományörző táncházat a kárpátaljai Sodró együttes vezette.

* Kárpátalján először mutatták be a 2018-ban debütált *Szomszédaink, a magyarok – Kárpátalja* című dokumentumfilmet a Doctorandus-esték sorozat keretein belül. A találkozónak a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) adott otthont. **Zámborszki Ákos** rendező és **Galán Angéla** televíziós újságíró pályázati támogatással készült alkotása a jelenlegi kárpátaljai magyarság életét ismerteti több szempontból megvizsgálva.

* A Keresztyén Értelmiségiek Szövetségének beregszászi csoportja **Veres Ágota** festőművész *Hazaút* című kiállításának megnyitójával köszöntötte a magyar kultúra napját a beregszászi Pásztor Ferenc Közösségi Házban. A

megjelenteket **Jakab Eleonóra**, a KÉSZ-csoport elnöke köszöntötte. Ünnepi beszédet tartott **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Kulin Ágnes**, a Révész Imre Társaság elnöke. **Veres Ágota** köszöntőjében kifejezte örömét, hogy sokan eljöttek a kiállítás megnyitójára. Végül **Szalipszki Endre** szólt a vendégekhez.

* Teltházas közönség előtt debütált a Kárpátalja Néptáncegyüttes Beregszászban. Az eseményt a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet rendezte meg a nemrég felújított Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban.

* **Ijgyártó István**, Magyarország rendkívüli és meghatalmazott ukrajnai nagykövete a magyar kultúra napja alkalmából bemutatkozó látogatást tett Kárpátalján.

* A magyar kultúra napján megemlékezés és koszorúzás zajlott Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc téren, Kőlcsey Ferenc emléktáblájánál. A megemlékezést **Zubánics László** helytörténész nyitotta meg. Ezután **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere köszöntötte a megemlékezőket, majd Magyarország Beregszászi Konzulátusa képviselőjében **Gyebnár István** osztotta meg gondolatait a *Himnusz* születésének napja alkalmából. A beszédek sorát a messzi Délvidékről érkezett **Szabó Palócz Attila** költő zárta. „A távolság nem biztos, hogy el-

választ bennünket: ahogy a kultúra és az anyanyelvünk, ez is összeköt” – hallhattuk a költőtől. Az emléktábla koszorúzása előtt a résztvevők közösen énekeltek el 196 éves nemzeti imánkat, a *Himnusz*t.

* A beregszászi Európa–Magyar Házban a *magyar kultúra napja* rendezvénysorozat folytatásaként megrendezték a *Beregszászi Értelmiségi Fórum 2019*-et. A rendezvény során ünnepelte fennállásának 10. évfordulóját a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI). *Tíz év a magyar kultúra szolgálatában* címmel tartott előadást **dr. Zubánics László**, a KMMI elnöke, amely során bemutatta a *10 éves a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet* című kiadványt. Az előadás után a Sodró együttes zenés-táncos műsorát tekinthették meg a résztvevők. A továbbiakban díjak és oklevelek átadása következett (közreműködött **Móritz László**, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia alelnöke). Az *Együtt* című irodalmi lap Nívódíját idén **Kovács Eleonóra** író kapta meg, s ennek kapcsán laudációt mondott **Csordás László** olvasószervező. A díjat **Vári Fábián László**, az *Együtt* szerkesztőbizottságának elnöke és **Dupka György** felelős kiadó adta át. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával 2019-ben is megvalósuló Író- és Képzőművészeti Karaván vendégeként a Vajdasá-

gi Írókaraván képviselőjében **Szabó Palócz Attilát** láthatta vendégül a fórum, s ez alkalommal debütált *Varratszedés* című kötete. A kötetet **Lőrincz P. Gabriella** szerkesztő, **Dupka György**, a kötet kiadója és a szerző mutatták be. Ezt követően a Vajdasági Írókaraván további tagjai – **Szűgyi Zoltán** verset, **Döme Szabolcs** egy novellát olvasott fel. A jelenlévők a könyvbemutatót követően megtekintették az ArtTisza egyesület képzőművészeti kiállítását is.

* Megemlékezés és koszorúzás zajlott Munkácson, Zrínyi Ilona és a gyermek Rákóczi Ferenc szobránál (alkotó **Matl Péter**), annak alkalmából, hogy 2019-et a Magyar Országgyűlés Rákóczi-emlékévvé nyilvánította. A munkácsi vár felső udvarán a rendezvényt **Zubánics László**, a KMMI elnöke nyitotta meg és üdvözölte a megjelenteket. **Vári Fábián László** elszavalta *Útban Törökország felé* című versét. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével **Íjgyártó István**, Magyarország kijevi nagykövete. A nagykövet társaságában részt vett Zrínyi Ilona és Rákóczi Ferenc szobrának megkoszorúzásán **Buhajla József**, Magyarország ungvári főkonzulja, **Kuti László** ungvári elsőbeosztott konzul, **Szilágyi Mátyás**, Magyarország beregszászi konzulátusának főkonzulja, **Spenik Sándor**, az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács elnöke, **Móritz László**, a Magyar Nyelv és

Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia alelnöke, **Dupka György**, a MÉKK elnöke, **Matl Péter** szobrászművész. Az esemény állófogadással fejeződött be a Rákóczi-pincében, a vendégeket a derceni **Bíró Lajos** házigazda látta vendégül.

* Telt házzal fogadta a közönség a megyeszékhelyen először fellépő, 2018-ban alakult Kárpátalja Néptáncegyüttest, amelynek a művészeti vezetője, **Sikentáncz Szilveszter** örökös arany-sarkantyús táncos, a Népművészet Ifjú Mestere. Elsőként **Íjgyártó István**, Magyarország rendkívüli és meghatalmazott ukrainai nagykövete köszöntötte a megjelenteket. A Magyar Kultúra Napján az ünnepélyt szervező KMKSZ elnöke, **Brenzovics László** kiemelte: az esemény mérföldkő a magyar közösség életében, hiszen először láthat az ungvári közönség egész estét betöltő táncos előadást földünk szülőiteinek tolmácsolásában.

* Rendhagyó magyar irodalmi órát tartottak a Beregszászi Magyar Gimnáziumban a Vajdasági Írókaraván tagjai. A vendégeket Szabó Árpád igazgató üdvözölte. A beszélgetést **Lőrincz P. Gabriella** moderálta. **Szabó Palócz Attila** költő bemutatta *Varratszedés* című verseskötetét, amely az ungvári Intermix Kiadó gondozásában jelent meg a magyar kultúra napja alkalmából. Ezt követően **Szűgyi Zoltán** verset, **Döme Szabolcs** novellát olvasott

fel. A vendégek az igazgató kalauzolásában a tanintézettel is megismerkedtek. A rendezvényen jelen volt **Szabó Palócz Attila** költő felesége, **Mihájlovits Klára** újságíró is.

* Az ungvári Dayka Gábor középiskolában megrendezték a XIX. Himnuszmondó versenyt a tanintézet és a MÉKK szervezésében. A versenyzőket és a zsűri tagjait **Kulin Judit** igazgató üdvözölte. Ünnepi beszédet tartott **Moritz László**, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia alelnöke. Az alsó és a felső tagozatos diákok versenye **Csizmár Diána** szervezőpedagógus irányításában zajlott le. Az esemény ünnepi megnyitóján **Dupka György**, a MÉKK elnöke is részt vett, aki közel két évtizeddel ezelőtt az ungvári Himnusz-mondó verseny egyik elindítója volt.

* Felavatták Kölcsey Ferenc miniszobrát az Ungvári Magyar Házban. A Kölcsey-szobrot Magyarország Ungvári Főkonzulátusának felkérésére készítette el **Kolodko Mihály** szobrászművész. Ebből az alkalomból ünnepi beszédet tartott **Buhajla József** ungvári főkonzul és **Zubánics László**, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet elnöke, akik említést tettek Kölcsey vidékünkön tett látogatásairól, helyi kötődéseiről is. Az ünnepi műsort a Palágykomoróci Kultúrház női kórusának népdal-összeállítása színesítette. A rendezvény fénypontjaként **Buhajla József** Ungvári főkonzul és **Spénik**

Sándor, az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács elnöke leleplezte Kölcsey Ferenc miniszobrárt a *Kárpáti Igaz Szó* szerkesztőségének is helyet adó, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség székházaként működő Ungvári Magyar Ház bejárata melletti lépcsőkorián.

* Megnyitották a Teleki László Alapítvány és a Magyarság Háza „*Ideje az építésnek*” című tárlatát az Ungvári Néprajzi és Népi Építészeti Múzeumban. A vándorkiállítás olyan műemlékeket mutat be, amelyeket a magyar kormány újíttott fel és mentett meg ezzel a pusztulástól.

* Megnyílt a Tandem 70 – **Réti János** és **Klisza János** tárlata a beregszászi konzulátus Gulácsy-termében, akik idén ünneplik 70. születésnapjukat. Az eseményt Magyarország Beregszászi Konzulátusa szervezte a magyar kultúra napja alkalmából. A rendezvényt **Beke Mihály András**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának elsőbeosztott konzulja nyitotta meg. Ezután **Tarpai Viktória** színművésznő előadásában Kölcsey Ferenc *Rákóczi hajh...* című verse és Leonardo da Vinci *Tudomány és művészet* című művéből hangzott el egy gondolat. Ezt követően **Szilágyi Mátyás** beregszászi főkonzul tartott köszöntőbeszédet. A továbbiakban **Tarpai Viktória** egy történetet elevenített fel, amelyben Mátyás királyt egy költő és egy festő ajándékozta meg, majd a kiállítás kurátora, **Dupka György** is-

mertette **Réti János** és **Klisza János** pályaképét. A tárlatmegnyitót **Tarpai Viktória** zárta Kosztolányi Dezső *Mostan színes tintákról álmodom* című versével. Az esemény jó hangulatú állófogadással fejeződött be.

* A magyar kultúra napja rendezvényt sorozat záróakkordjaként immár tizedik alkalommal rendezték meg a Carpatica Art Expo című képző- és iparművészeti kiállítást az Ungvári Néprajzi és Népi Építészeti Múzeum kiállítótermében. A mostani kiállításon 23 alkotó mutatkozott be, köztük a ungvári **Balog Sándor**, **Beleny Mihajlo**, **Bodó Attila**, **Canyko Sándor**, **Fuchs Andrea**, **Habda Vladisláv**, **Homoki Gábor** (Tiszapéterfalva), **Klisza János** (Ungvár), **Kalitics Erika** (Munkács), **Kurucz Adriána**, **Lézu Vlagyimír** (Ungvár), **Matl Péter** (Munkács), **Nigriny Edit**, **Pavuk Andrea**, **Puhlik-Beleny Magdolna**, **Réti János**, **Soltész Gabriella**, **Soltész Péter**, **Soltész Márton**, **Sütő Miklós**, **Szkakandij Olga**, **Turák Angéla**, **Vaskovics Beáta** (Ungvár). Az ünnepélyes megnyitón okleveleket nyújtottak át. Ünnepi beszédet tartott mások mellett **Dupka György**, a MÉKK elnöke, **Kuti László** elsőbeosztott konzul, **Szilágyi Mátyás** beregszászi főkonzul. Az est zenei körítését ezúttal a Sodró együttes adta. A rendezvény állófogadással ért véget.

* Megrendezték a Kárpát-medencei Kulturális Fórum és a magyar

kultúra napja vajdasági központi rendezvényét Zentán. A Vajdasági Művelődési Intézet és a Vajdasági Művelődési Szövetség szervezésében megvalósuló Kárpát-medencei Kulturális Kerekasztal (KKK) évindító megbeszélésén a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézetet **Dupka György** igazgató képviselte.

* Idősebb **Hidi Endre** kárpátaljai kerámiaművész munkáiból nyílt kiállítás Budapesten a Forrás Galériában, a Kárpát-haza Galéria eseménysorozatának keretében.

* 60 évvel ezelőtt a KGB ungvári pincéjében előzetes nyomozás során, ismeretlen körülmények közepette hunyt el Gecse Endre (Gálocs, 1907 – Ungvár, 1959. 01. 04.) református lelkész, akit Huszton, szolgálata idején, 1958. december 2-án koholt vádak alapján tartóztattak le. 51 évesen pusztult oda.

* Megjelent az *Együtt* című kéthavi folyóirat 2018/6. száma.

ÚJ KÖNYVEK 2018/2019

Kárpátalján 2018 végén és 2019 elején megjelent könyvek:

Szabó Palócz Attila: *Varratszedés.* Versek. Kárpátaljai Magyar Könyvek 284. – Ungvár–Budapest: Intermix Kiadó, 2018.

Tíz éves a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet. Összeállította:

Dupka György és Zubánics László. KMMI-Füzetek XXIII., Beregszász–Ungvár, 2019.

A tudat szunnyadó határőrei (Válogatás Kovács Vilmos műveiből). KVIT-füzetek 2. Szerkesztette: Marcsák Gergely. Beregszász: Kálvin Nyomda, 2018.

ELŐKÉSZÜLETBEN

Horváth Sándor: *Hatvan: 30 vers és 30 elbeszélés* (Válogatás a szerző születésének 60. évfordulójára). Kárpátaljai Magyar Könyvek 284. Ungvár–Budapest: Intermix Kiadó, 2018.

Lengyel János: *Mitracsek úr visszatér.* Ungvár–Budapest: Intermix Kiadó, 2019.

Czébely Lajos: *Jelek egy félszigetről.* Tanulmányok, esszék. Kárpátaljai Magyar Könyvek. Ungvár–Budapest: Intermix Kiadó, 2019.

Stók Lajos: *Vadásztörténetek.* Ungvár–Budapest: Intermix Kiadó, 2019.

Weinrauch Katalin: *A múltó évek útján.* Elbeszélések. Ungvár–Budapest, Intermix Kiadó, 2019.

Dupka György: *Emlékút a magyar rabok nyomában* (Oroszország, Baskíria, Csecsenföld, Kaukázus, Ázsia régióiban). Kárpátaljai Magyar Könyvek 265. Ungvár–Budapest: Szolyvai Emlékparkbizottság–Intermix Kiadó, 2019.

Összeállította: Dupka György